

Ба Шурои диссертационии 6D.KOA-019-и
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
(734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 17)

ТАҚРИЗИ

муқарризи расмӣ ба диссертасияи Муқимов Сафарбек Давлатбековиҷ дар мавзуи «Ҷавобгарии чиноятӣ барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ тибки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки барои дарёғти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.08. – Ҳуқуқи чиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷрои ҷазои чиноятӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) пешниҳод шудааст.

Мутобиқати диссертасия ба ихтисос ва самти илм, ки аз рӯи он диссертасия ба ҳимоя пешниҳод шудааст. Диссертасияи Муқимов Сафарбек Давлатбековиҷ дар мавзуи «Ҷавобгарии чиноятӣ барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ тибки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёғти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқи чиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷрои ҷазои чиноятӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ), ки аз рӯи он ба Шурои диссертационӣ мувофиқи фармоиши Комиссияи олии атtestатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 7 январи соли 2022, таҳти №15/шд 62 ҳуқуқи қабули диссертасияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мутобик мебошад.

Маврид ба тазаккур аст, ки диссертасияи тақризшавандадар доираи барномаи дурнамои корҳои илмӣ-тахқиқотии кафедраи ҳуқуқи чиноятӣ ва муковимат бо коррупсияи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон – «Сиёсати ҳуқуқии чиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар даврони муосири рушд» омода гардидааст.

Мубрам будани мавзии таҳқиқоти диссертатсия. Мавзуи таҳқиқоти диссертационии Муқимов Сафарбек Давлатбекович яке аз мавзузъҳои мубрами ҳукуки чиноятӣ буда, дар маркази таваҷҷуҳи олмони соҳибназар карор дорад. Дар шароити имruzа чиноятҳо ба муқобили саломатии инсон дар баробари дигар чиноятҳо ҳавфи ҷиддӣ Ҷӯён намудааст.

Бояд тазаккур дод, ки қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ яке аз чиноятҳои хатарнок ба муқобили саломатӣ мебошад, ки дар м. 111 КЧ ҶТ барои он ҷавобгарии чиноятӣ муқаррар шудааст. Ҳавфи он пеш аз ҳама дар он аст, ки барои ҷамъият оқибати ҳавфнок дошта, ба солими бардавоми инсон ҳалал мерасонад. Ҳамзамон ба ҷабрдида зарари маънавӣ низ расонида мешавад, ки метавонад ба зиндагии минбаъдаи инсон таъсири манғӣ дошта бошад. Саломатӣ гуфта, ҳолати беҳбудии пурраи ҷисмонӣ, рӯхӣ ва иҷтимоӣ, набудани беморӣ ва нуқсанҳои ҷисмониро меноманд. Дар ҳолати зарар дидани саломатии инсон, аз як тараф, ҷисми ӯ дучори ҷароҳат мешавад ва, аз тарафи дигар, ҳатари марг ва ё аз даст додани қисме аз саломатии ҳуд ба ӯ таҳдид мекунад. Инсон танҳо дар сурати пурра солим будан метавонад аз ҳукуку озодиҳои ҳуд истифода бурда, ҳамчун инсони комил дар муносибатҳои ҷамъияти ширкат варзад. Бинобар ин, саломатӣ барои инсон неъмати бебаҳо маҳсуб шуда, зарар расонидан ба он на танҳо ба саломатии як шаҳс, балки ба саломатии аҳолӣ низ ҳатар дорад. Аз ин рӯ, омузиши чинояти қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ (м. 111 КЧ ҶТ) ва пахлуҳои дигари он барои амалия ва назария мубрам ба ҳисоб меравад.

Дар баробари ин, зарурати таҳлили илмӣ-назариявии ҷавобгарии чиноятӣ барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон масъалаи рӯзмарра ва актуалӣ боқӣ мемонад, ки ба он муаллиф дар муқаддимаи рисолаи ҳуд таъқид намудааст. Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки чинояти қасдан расонидани зарари

миёна ба саломатӣ бо мақсади ба соҳибияти каси дигар додан ба таври чиддӣ масъалаҳоеро ба миён меоранд, ки ба амнияти қишвар, арзишҳою падидаҳои демократӣ, меъёрҳои ахлокӣ ва адолати иҷтимоӣ ҳалал расонида, ба рушду устувории давлат ва тартиботи ҳукуқии он зарар мерасонанд.

Дар ин маъно, муқаррар кардани таркиби ҷинояти ҷавобгарии ҷиноятӣ барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, муайян намудани асос ва ҳусусияти ҷавобгарӣ, инҷунин бандубасти он ҷораи ҳуқуқие мебошад, ки ба устуворномоии муносибатҳои ҷамъиятӣ равона гардидааст.

Аз ҷониби муаллиф ба мубрам будани мавзуъи таҳқиқоти диссертационӣ ба таври дурусту комил ишора шудааст. Муаллиф ба таври коғӣ ва қонеъкунанда дар қисмати мӯқаддимавии кор бо овардани нишондиҳандаҳои муайяни омори расмӣ ва иттилооти манбаъҳои дигар, асоснок будани далелҳои матраҳшуда дар таҳқиқоти мавриди назарро собит намудааст.

Гуфтаҳои дар боло матраҳшуда аз мубрам будани мавзуи интихобнамудаи муаллифи рисола дарак медиҳад.

Дараҷаи навғонии диссертатсия ва нуктаҳои илмие, ки барои ҳимоя пешниҳод мешаванд, дар он ифода меёбанд, ки диссертатсияи мазкур нахустин пажӯҳиши мӯкаммали илмӣ дар мавзуи «Ҷавобгарии ҷиноятӣ барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон» мебошад.

Аз мазмуни матни диссертатсия ва автореферат бармеояд, ки он дар илми ҳуқуқшиносии ватанӣ яке аз нахустин пажӯҳишҳои илмие ба ҳисоб меравад ва он аз рӯйи сохтор, услуби иншо ва натиҷаҳои илмии матраҳгардида дорои аҳамият ва арзиши ҳоси илмист. Дар қисмати навғонии диссертатсия 6 нуктаи илмии дорои аҳаммияти назариявӣ ва 8

нуктаи дигар барои такмили қонунгузории чиноятии ватанӣ барои химоя пешниҳод гардидаанд. Ҳусусан, таносуби мафхумҳои «шахсият» ва «инсон» аз ҷониби муаллиф ҳамчун навгонии таҳқиқоти диссерватсионӣ қобили таваҷҷӯх мебошад. Чунонҷӣ, диссертант иброз медорад, ки дар айни замон, ки барои қонунгузор осону содатар мебуд агар дар КҶ ҶТ дар ин замина аз мафхуми нисбатан ба ин маъно миёна, яъне мафхуми «инсон» кор гирифта мешуд. Илми ҳуқуки чиноятӣ, бояд мафхумҳои «шахсият» ва «инсон»-ро ҳамчун ду мафхуми баробармайно арзёбӣ намояд. Дар баробари ин, барои қонунгузор осонтар мебуд, агар дар Кодекси чиноятии ҶТ аз мафхуми «инсон» истифода мешуд. Ҳамин тавр, қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ унсури муҳимми низоми чиноятҳо ба муқобили ҳаёт ва саломатӣ ба хисоб меравад, ки он дар КҶ ҶТ пешбинӣ шудааст.

Муаллиф дар рисолаи илмӣ таҷрибаҳои муосир ва маълумоти омории кишвар ва хориҷаро вобаста «Ҷавобгарии чиноятӣ барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон», мавриди матраҳ қарор гирифта, таҳлили таърихи рушди қонунгузории чиноятӣ дар самти ҷавобгарии чиноятӣ барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, таҳлили муқонсавии ҳуқуқии ҷавобгарии чиноятӣ барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қонунгузории чиноятии давлатҳои пасошуравӣ, алломатҳои тарафи объективӣ ва субъективии дар самти қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ, алломатҳои бандубости қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ ҳамчун навгониҳои таҳқиқоти диссерватсионӣ маҳсуб мешавад, ки ба ҳамаи ҷанбаҳои таҳқиқоти диссерватсионӣ рабт дорад.

Муаллиф ҷиҳати такмил додани КҶ ҶТ ва самаранокии истифодаи он, дар қ. 2 м. 111 КҶ ҶТ илова кардани ибораи «нисбати шахси баръало ноболиг, ё шахсе, ки дар ҳолати очизӣ қарор доштани ў барои гунаҳгор аён

аст»-ро лозим мешуморад. Ҳамчунин, муаллиф пешниҳод менамояд, ки қ. 2 м. 111 КҶ ҶТ такмил дода шавад. Чунончй, дар диспозитсияи моддаи 111-и КҶ ҶТ танҳо аломатҳои саломатии ҷисмонии инсонро ифода кардааст, вали аломатҳои саломатии равонии инсон аз мадди назар дур мондаанд. Бинобар ин, беҳтар мешуд, ки дар диспозитсияи моддаи 111-и КҶ ҶТ дар баробари ифодаи «харобшавии тӯлонии саломатӣ ё ба таври устувору назаррас аз даст додани камтар аз сеяки қобилияти умумии меҳнатӣ» ифодаи «аз даст додани қобилиятҳои равонӣ ва саломатии равонӣ, ки ба бемориҳои рӯҳӣ монанд нест» илова карда шавад.

Масъалаҳои матраҳшуда оид ба мукаммалгардонии қонунгузории ҷиноятии ватанӣ ва дигар масъалаҳое, ки бевосита ба ҷинояти мавриди омузиши рисола рабт доранд, асоснок карда шудааст.

Дар баробари ин, аз ҷониби муҳаккик ҳамчунин коркардҳои дигари вобаста ба ҳалли мушкилот ҳангоми татбиқи меъёрҳои ҷиноятии тақризшаванда дар миён гузошта шудаанд, ки аз нигоҳи мо қобили таваҷҷӯҳ ва баррасӣ мебошанд.

Асоснокӣ ва Ҷӯйномонднокии хулосаҳо ва тавсияҳое, ки дар диссертатсия зикр гардидаанд. Назару андешаҳои муаллиф ва натиҷаҳои илмии диссертатсия аз шубҳа орӣ буда, хулосаҳои дар он оварда натиҷаи таҳлили муқаррароти илмӣ-назариявӣ, таҷрибаи амалияи тафтишотиву суди, инчунин омори расмӣ ва қонунгузории ҷиноятӣ мебошад.

Диссертатсия кори илмӣ-таҳқиқотии анҷомёфта ба ҳисоб рафта, моҳиятан мутобиқ бо таҳассуси интихобшуда таҳия ва омода шудааст. Натиҷаҳои илмии аз он бадастомада, метавонанд дар рушди илми ҳукуқи ҷиноятӣ, инчунин криминология, дар амри пешбинии ҷавобгарии ҷиноятӣ барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, муайян гардидани кирдорҳои алоҳидаи он ва

хамчунин таркиби чиноятии ин гуна кирдор мавриди истифода қарор ҳоҳад гирифт.

Диссертатсия таҳқиқоти комил ва хотимаёftai илмӣ буда, мазмuni ягона дорад ва он вобаста ба ҷанбаҳои мухталифи назариявию амалӣ дар шакли матраҳ гардидани суолҳои алоҳида таҳия шудааст. Суолҳои алоҳида ба ҳамдигар мутобиқат намуда, дар ҳамбастагӣ мазмуни ягона доранд ва дар маҷмуъ таҳлили илмӣ-назариявии ҷавобгарии чиноятиро барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ дар бар мегиранд.

Аз натиҷаи таҳлили матни диссертатсия дида мешавад, ки дар он ақидаҳои мухталифи илмӣ-назариявии олимони соҳа оварда шудаанд ва ҳамзамон онҳо мавриди баррасӣ қарор гирифтаанд. Масъалаҳои ҷудогона ба гайр аз таъйиди коршиносону олимон ва муқаррароти илмӣ, инчунин бо маводи таҷрибаи амалӣ ва судӣ, нишондодҳои мушаххас аз омори расмӣ асоснок карда шудаанд. Пуррагии таҳқиқотро, аз ҷумла таҳлили муқоисавӣ-хукуқии қонунгузории чиноятии давлатҳои пасошуравӣ оид ба қасдан расонидани зарари миёна нишон медиҳад. Муаллиф ба тавсифи хукуқии чиноятии моддаи 111 КҶ ҶТ диққат дода, алоқамандӣ ва дигаргунии онро бо қонунгузории чиноятии хориҷи қишвар муқоиса намудааст. Ҳолатҳои зикргардида аз асоснок ва мультамад будани хулоса ва тавсияҳои дар диссертатсия зикршуда дарак медиҳанд.

Аҳаммияти илмӣ ва амалии натиҷаҳои диссертатсия бо нишон додани тавсияҳо оид ба истифодаи онҳо. Аҳаммияти назариявӣ ва амалии диссертатсия дар он аст, ки муқаррарот ва хулосаҳои илмии он амалан метавонанд, дар омузиш ва таҳқиқи масъалаҳои гуногуни вобаста ба ҷавобгарии чиноятӣ барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, таърихи ташаккул ва асосҳои рушду такмили он, тафриқасозии ҷавобгарии чиноятӣ, намудҳои бандубастшавандай барои қасдан расонидани зарари миёна ба саломатӣ бо

дарназардошти хусусиятҳои миллӣ истифода бурда шаванд. Бахусус, саҳми шахсии муаллиф дар шарҳу тавзехи мағҳумҳои алоҳида ва аҳаммияти онҳо назаррас аст. Инчунин, натиҷаҳои таҳқиқот дар раванди таълим, аз ҷумла, омузиши мавзуъҳои вобаста ба ҷиноятҳо ба муқобили саломатӣ, асосҳои ҷавобгарии ҷиноятӣ ва мавзуъҳои алоҳидаи қисми маҳсуси ҳуқуқи ҷиноятӣ метавонанд, истифода карда шаванд.

Дар Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон такмил додани м. 111 бо матни зайл муғид аст:

1) Қасдан расонидани *зиёни* миёна ба саломатӣ, ки барои ҳаёт ҳавфнок набуда ва оқибатҳои дар моддаи 110 *ва 112-и* ҳамин Кодекс пешбинишударо ба миён наовардааст, вале боиси ҳаробшавии тулонии саломатӣ ё ба таври устувору назаррас аз даст додани камтар аз сеяки қобилияти умумии меҳнатӣ, *аз даст додани қобилиятаҳои равонӣ ва саломатии равонӣ, ки ба бемориҳои рӯҳӣ монанд нест, аз даст додани камтар аз сеяки қобилияти меҳнатӣ қасбӣ* шудааст, -

бо корҳои ислоҳӣ ба муҳлати то ду сол ё маҳрум соҳтан аз озодӣ ба муҳлати то ду сол ҷазо дода мешавад.

- 2) Ҳамин кирдоре, ки:
 - а) нисбати ду ё зиёда шахсон;
 - б) нисбати шахс ё наздикони ӯ вобаста бо фаъолияти хизматӣ ё қарзи ҷамъиятиро иҷро намудани ӯ;
 - в) аз ҷониби гуруҳи шахсон ё гуруҳи шахсон бо маслиҳати пешакӣ;
 - г) *нисбати шахси баръало ноболиг ё шахсе, ки дар ҳолати очизӣ қарор доштани ӯ барои гунаҳгор аён аст;*
 - д) дар ҷараёни бетартибиҳои оммавӣ;
 - е) бо сабаби нафрат ё хусумати миллӣ, нажодӣ, динӣ, маҳалгарӣ ё интиком;

ж) такроран ё аз ҷониби шахси қаблан содирнамудаи ҷинояти қасдан расонидани зарари вазнин ба саломатӣ ё одамкушии пешбининамудаи моддаҳоии 104 ва 110 ҳамин Кодекс содир гардидааст, -

бо маҳрум сохтани аз озодӣ ба муҳлати аз ду то панҷ сол ҷазо дода мешавад.

Эзоҳ:

«1. Зиёни миёна ба саломатӣ, заарест, ки боиси ҳаробшавии тӯлонии саломатӣ ё ба таври устувори назаррас аз даст додани камтар аз сеяки қобилияти меҳнатӣ гаштааст.

2. Ҳаробшавии тӯлонии саломатӣ дар холате чой дошта метавонад, ки дар натиҷаи зарар шахс қобилияти меҳнатии худро зиёда аз се хафта (21 рӯз) гум карда бошад.

3. Ба таври устувору назаррас аз даст додани қобилияти меҳнатӣ бошад, дар вакте чой дорад, ки шахс аз 10 то 30 фоизи қобилияти меҳнатии худро гум карда бошад».

Аҳаммияти амалии диссертатсия дар имкони истифодаи натиҷаҳои таҳқиқот ва ҳулосаҳои муаллиф оид ба номукаммал будани меъёрҳои алоҳидай қонунгузорӣ, ки онҳо дар асоси таҳлили маълумотҳои оморӣ, амалияи тафтишотӣ ва судӣ бароварда шудаанд, барои такмили қонунгузории ҷиноятии ватанӣ, санадҳои меъёрии соҳавӣ ва санадҳои вобаста ба он зоҳир мегардад.

Натиҷаҳо ва ҳулосаҳои илмии дар рафти таҳқиқоти диссертационӣ бадастомада нишон медиҳанд, ки онҳо воқеан камбудихои дар ин самт дар илми ҳукуқи ҷиноятӣ мавҷуд бударо пур менамоянд.

Дар баробари ин, дар диссертатсия баъзе масъалаҳои баҳснок ба назар мерасанд, ки онҳоро қайд намудан лозим аст ва ба Муқимов С.Д. дар шакли тавсияҳо барои таҳқиқотҳои ояндаи ӯ пешниҳод менамоем:

1. Дар автореферат ва диссертатсия муаллиф ба қисми 2-и моддаи 111 КЧ ҶТ таклифу пешниҳодҳои худро манзур намудааст, дар баробари ин хуб мешуд, агар дар қисми 2-и ҳамин модда як банди алоҳида, яъне дар ҳолати масти содир намудани чиноят пешниҳод карда мешуд. Чунки вақте қасдан мегуем, бояд ин ҳолати вазнинкунанда низ аз мадди назар дур намонад. Инчунин таҷриба нишон медиҳад, ки ҳангоми содир намудани чунин категорияи чиноят шахси чиноят содирнамуда дар ҳолати масти қарор доштааст.

Нашри натиҷаҳои диссертатсия дар маҷаллаҳои тақризшавандай илмӣ. Нуктаҳои асосии назариявӣ ва амалии ба ҳимоя пешниҳоднамудаи муаллиф, дар 12 мақолаи илмӣ, аз чумла 7 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандай Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба табъ расидаанд, ки фарогири паҳлӯҳои гуногуни ҷавобгарии чиноятӣ барои қасдан расонидани заари миёна ба саломатӣ тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд.

Ҳамчунин, муқаррароти асосӣ ва хуносаҳои таҳқиқоти диссертационӣ дар мақолаҳои илмӣ, дар шакли маъруза дар конференсияҳои гуногуни илмӣ-амалии сатҳи байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ инъикос ёфтаанд.

Зикр намудан ба маврид аст, ки теъдоди маводи чопшууда ба банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдик шудааст, мувофиқ мебошад.

Мутобиқати барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Диссертатсияи Муқимов С.Д. ба талаботи банди 31 ва 33 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30

июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мутобиқат менамояд. Диссертатсия аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои мазмун ва мантики ягонаи дохилӣ мебошад. Сатҳи навгонии илмии диссертационӣ, нуктаҳои илмӣ ва пешниҳоду тавсияҳои амалие, ки ба ҳимоя пешниҳод шудаанд, мақолаҳои илмӣ ва маърузаҳо дар конференсияҳои илмӣ-амалий саҳми шахсии муаллифро тасдиқ менамоянд. Инчунин, тарзи навишт, масъалагузорӣ ва услуби таҳқиқоти илмӣ саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳад.

Қисмати хотимавии такриз. Рисолаи такризшаванд аз лиҳози мубрамият, ном ва нақши мавзуъ, муқаддима, бобҳо ва зербобҳо, хулосаю сарчашмаҳо пайдарҳам, бо услуби илмӣ таҳия гардидааст. Омӯзиши матни пурраи диссертатсия ва автореферати Муқимов Сафарбек Давлатбекович нишон медиҳад, ки он кори анҷомёфта буда, дорои навгониҳои илмӣ ва натиҷаҳои бозътимод мебошад. Автореферат ва корҳои илмии чопшуда мазмуни асосии кори диссертациониро инъикос менамоянд. Таҳқиқоти диссертационӣ аз рӯи мазмун ва мантиқ ба талабот ҷавобгу буда, натиҷаҳои бадастомада дар тавсееи асосҳои назариявӣ ва методологии ҷавобгарии ҷиноятӣ барои қасдан расонидани заари миёна ба саломатӣ тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон нақши бориз ҳоҳанд дошт. Пешниҳод, хулоса ва нуктаҳои илмие, ки дар диссертатсия иброз гардидаанд, судманд ва саривақтӣ буда, онҳо ҷиҳати бартараф намудани ҳолигии илми ҳуқуқшиносии ватанӣ равона шудаанд.

Дар маҷмуъ, Муқимов Сафарбек Давлатбекович, сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.08. – Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷрои ҷазои ҷиноятӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) мебошад.

Такризи мазкур бо дарназардошти талаботҳои бандҳои 71 ва 72 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо

Карори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдик шудааст, омода гардидааст.

Муқарризи расмӣ:

Номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
дотсент, профессори кафедраи пешгирии терроризм
ва таъмини бехатарии ҷамъиятии факултети №6
Академияи ВҚД Ҷумҳурии Тоҷикистон

Сафарзода Ҳ.С.

Имзои Сафарзода Ҳ.С.-ро тасдик мекунам:

/ Сардори ШК ва КҲШ Академияи ВҚД
Ҷумҳурии Тоҷикистон,
подполковники милитсия

Музафарзода Б.З.
29.08.2023

Сурогаи муқарриз:

Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи ВҚД, 734012
ш. Душанбе, кӯчаи М. Мастонгулов, 3,
Тел. корӣ: (+992 237) 226-60-42.
E-mail: k.lila-73@mail.ru
E-mail: tam300986@mail.ru
<http://www.avkd.tj/>